

OZI AHU NIILE EZIRI NZUKQ KRAIST

Nkpughe 2:1-29; 3:1-22.
IHE OMUMU 460 - Nke NdI-etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: “Le, anameguzo n’o-nu-uzo, nāku kwa aka: o buru na onye o bulu anu olum, meghe kwa uzo, M’gābakute ya” (Nkpughe 3:20).

N’etiti Ihe i dōba Oriona

Mgbe Kraist nyere Jōn Mkpughe ahu n’agwàetiti Patmos, O kpughere otù ozi nye nzukq Kraist asaa. Nke o bulu ka edeere “mø-ozi nke nzukq Kraist.” Ná-arughì ụka ndia bù ndí nwere ịchì isi ma o bụ ndí ná-elekota nzukq Kraist. Jōn h̄urụ Kraist ka O ji kpakpando asaa n’aka nri Ya, ná-ejégharị kwa n’etiti ihe idobasiorionna asaa ahu -- nzukq Kraist. Ha dí n’aka Kraist O matakwarra ihe banyere ha. Ndí mmuq ozi ahu, n’onwe ha, gabenye kwa onye o bulu ná nzukq ahu ozi ahu n’otù n’otù. Iji nwee nzukq dí nsø, ndí nø na ya aghaghì ibi ndù dí nsø. Ka Pøl na-edere Ndí Kòrント akwùkwø o siri, “Unu bu ulo nsø Chineke, … ulo nsø Chineke dí nsø, otú a ka unu di kwa” (1 Ndí Kòrント 3:16, 17).

Díka anyi na-amu ozi ndia, ka anyi lee otú ha pürü isi nyere anyi aka, ka anyi ghara kwa ịmu ha díka akwùkwø akukq banyere nzukq ndí gara aga. Ndí ufodù na-achø ịmu ozi ndia díka ha nochitara oge dí iche ihe n’akukq nzukq Kraist, ma ka anyi lee ozi ha nwere nye anyi n’ubochi taa. Mgbe Kraist na-ele anyi anya n’otù n’otù ná nzukq taa, gini ka Q na-ahy? O buru na Kraist elee ndù gi anya, gini ka Q na-asì gi?

Olu Gi

Akwùkwø o bulu na-echetara anyi na Kraist matara “olu gi.” Ndia bu olu nzukq niile nke i ná-alu. Ha pürü ibu ibjazu Ulø Akwùkwø ubochi ukø mgbe niile n’oge kwesiri na ịmu mpaghara Akwùkwø Nsø ufodù n’isi. “Olu gi” pukwara ibu olu niile i ná-alu mgbe i ná-anoghì ná nzukq, díka inyere ndiqozø aka, inye ndí ogbenye ihe, na inwe obiqma n’ebi ndí gbara gi gburugburu nø. Ufodù ndí ná-achø ichetara Chineke na ụmu mmadu ihe ha na-emere nzukq na Onyenweanyi. Enyere akukq banyere onye Farisi nke “nèkpe ekpere nye onwe-ya otú a” ka o na-aguputa iheqma niile o mere. Ma o laghachighi n’ulø ya buru onye aguworo n’onye eziomume, díka onye qna utu ahu onye kpere “Chineke, ka obi-Gi juru n’ebi mu, bu onye-nmehie nø” (Luk 18:11-14).

Eji Amara Zoputa Anyi

Chineke na-ele anya ezigbo olu site n’aka ndí Ya. N’Òzízí ahu n’elu Ugwu, Jisøs kuziri, “Otú a menu ka ihè unu nénwu n’iru madu, ka ha we hu olu ọma nile unu, we to Nna-unu Nke bi n’elu-igwe” (Matiu 5:16). N’akwùkwø niile Pøl dere, anyi gurụ na o kpeere nzukq Kraist ekpere nye ndí nø na ya si ha “Ka unu jegharia n’uzo kwesiri Onye-nwe-ayi ime otú o gäto Ya utø n’uzo nile, nāmi nkpuru n’ezì olu nile o bulu” (Ndí Kòløsi 1:10). Nye Taitos, Pøl dere “N’ihe nile nême onwe-gi ihe-atù nke olu ọma” (Taitos 2:7); ná Ndí Hibru ka o degakwara, “ka ayi nätugharita kwa uche n’aru ibe-ayi ikpasu ihu-n’anya na olu ọma di iche ihe” (Ndí Hibru 10:24).

Ya mere anyi matara na Chineke na-ele anya ezi olu site n’aka ụmu Ya, ma olu ọma ahu na-abia mgbe azoputasiri mmadu. Adighi azoputa mmadu n’ihi olu ya. Pøl kuziri si, “O sitegh n’olu di iche ihe aluru n’ezì omume, nke ayi onwe-ayi luru, zopuata ayi kama díka ebere Ya si di” (Taitos 3:5). Na Ndí Efesos 2:8, 9 anyi gurụ, “N’ihi na o bu amara ka ejiworo zoputa unu, site n’okwukwe; nka esitegh kwa n’onwe-unu: o bu onyinye Chineke: o sitegh n’olu, ka onye o bulu we ghara inya-isi.”

Ihun’anya Mbụ ahu

Nzukq ahu n’Efesos emewo nkeqma, dogbuo onwuya n’olu, ma nwekwarị ntachi-obi, kama o dí ihe enwere megide ya: o tufuwo ihun’anya ahu o nwere na mbụ. Ndí ahu enweghi kwa ihun’anya Chineke díka ha nwereri na mgbe azoputara ha na mbụ. I chètara ka i si hụ Onyenweanyi n’anya nke ukwu na mgbe azoputara gi na mbụ? I chètara ka i si hụ ndí Chineke niile n’anya? Anyi kwesiri inyocha onwe anyi ihu na anyi ka nwekwara ihun’anya siri ike n’ebi Chineke nø, n’olu Ya, na ndí Ya. Agwara anyi na mgbe ikpeazu si, “N’ihi na ihe nêmbe iwu gaba uba, ihu-n’anya nke ndi ka n’etiti madu gaju kwa oyi” (Matiu 24:12).

O bughị náání na-agwara ndị ahụ ihe jororị njọ kama a gwakwara ha ihe ha ga-eme: “Gi chèghari kwa, lu kwa ọlu mbu.” Lee ka Onyenweanyị si bürü Onye kwesịri ntukwasịobi nye mmadụ niile! O na-ekwuputa ezi ihe ha meworo, o wee gwa kwa ha etorugh etoru ha, na ihe ha ga-eme idozi ụzọ ime mmuọ ha.

Chèghari a

Nzukọ Kraist dị na Pagamom nwere mmekorita ya na nzukọ nke ụwa, ndị nwere okpukpe ụgha, karịa isoro Iwu Chineke. Aha ahụ bụ “Pagamom” pütara njikorita (nke di na nwunye) ma ọ bụ nzukọ Kraist nwere njikorita ya na ụwa. Onyenweanyị adighị enwe obiụto n’udị ahụ, O we si ha “chegharia.” Chineke na-adị ndị Ya aka-na-ntị ka ha lezie anya n’udị ndị ha na ha na-eme enyi. Onye ahụ nwere ike inwe ezigbo nchekwube iritara Onyenweanyị mkpuruobi ahụ n’úrù, kama ọtụtụ mgbe á na-eduhie ya ma ọ bürü na ọ rapara n’arụ nzukọ ndị na-eme ihe ọjọ. Onye dere Abù Qoma ahụ sịri “Onye ekekötaworo mu na ndị nile nātu egwu Gi n’otù ka m’bu, Onye ekekötaworo mu na ndị nēdebe ihe-iriba-ama-Gi nile n’otù (Abù qoma 119:63). Nke ahụ bụ ezigbo iwu mara mma isoro.

Nzukọ Kraist dị na Taiataira rapurụ ndị n’efe arusị ka ha soro n’ekpe okpukpe n’etiti ha. Eleghị anya, ọtụtụ esoghị ozizi ụgha ahụ, kama ụfodụ bụ ndị edubara nime mmehie ọjọ dị iche iche. A gwakwara ha ka ha chegharia, ma ọ bụ jikere ịnwụ ma ọ bürü na ha echegharighị. Onyenweanyị sịri: “Mu onwem bu onye nēnyocha akuru na obi nile: M’gēnye kwa unu n’otù n’otù dika ọlu nile unu si di: Eleghị anya i nụwo ka ụfodụ mmadụ nēnye onweha ihe ngopụ n’ihe ọjọ ha na-eme mgbe ha ná-asị na ha pürü ime ya ma ọ bürü na onye ọzọ na-eme ya. Ma anyị ná-ahụ n’ebé a na anyị niile, n’otù n’otù, ga-enye Onyenweanyị ọziza banyere onwe anyị. N’Ilu 20:11 anyị na-agụ: “Obụna nwata nēme ka amata ya site n’omume-ya nile, ma ọlu-ya di ọcha, ma o zikwa-ra ezi.”

Ruo mgbe Q Ga-abị a

Nye nzukọ Kraist ise ikpeazụ, ka Onyenweanyị n’ekwu okwu banyere ọbịbia Ya. O sịri, “Ihe unu nwere, jidesieni ya ike rue mgbe M’gabịa.” Nye nzukọ Kraist dị na Sadis ka O ziri ozi ka ọ na-eche nche, ka ọ na-echeta kwa ihe niile otù ọ nṣụ ha. Onyenweanyị ahughị nzukọ ahụ ka nke “zuworo ezu n’iru Chineke.” Nzukọ ahụ nwere ezigbo nkuputa n’iru mmadụ kama Onyenweanyị na-elekwasị anya nime obi, sịri na ọ “nwuru anwu.” Ụfodụ nime ndị ọtù nzukọ ahụ edebewo onweha na-ejighị ihe nke ụwa merụ onweha, kama ndị niila ọzọ ka a gwara ka ha chegharia.

Narañara

Nzukọ Kraist nke Leodisia “ajugh oyi o kpogh kwa ọku”-- ndị ahụ nwere akụ nke ụwa, ha echeghi kwa na mkpa ihe ọ bụla ọzọ ga-akpa ha. Ha bürü ọgaranya n’ihe á na-ahụ anya na-anị nwa oge, kama ha dara ogbenye nke ukwu n’uzo nke ime mmuọ na ha enweghi mmetuta banyere mkpa ha. Lee ka o si dịrị ndị ụfodụ mfe itụ atụmatụ maka ikpakota àkụ n’uba n’ebé a! Jisọs sịri: “Kpadonu àkụ n’elu-igwe nye onwe-unu....n’ihi na ebe àkụ- gi dị, n’ebé ahụ ka obi-gi gādi kwa” (Matiu 6:20, 21).

Àkụ n’Eluigwe

Otù nwa okorobia bụ ọgaranya ma bürü kwa onye-isi jụrụ Jisọs ihe o ga-eme ka o we keta ndị ebighi ebi. Na nke ya, Onyenweanyị gwara ya ka o rechasia ihe niile o nwere, nye ndị ogbenye, ma soro kwa Jisọs. Kama ọ lara na mwuta n’ihi na ọ bụ onye nwere ihe ri nne, nke ọ hụrụ n’anya karịa akụ n’eluigwe. Jisọs gwara ndị na-eso ụzọ Ya “N’ezie asim unu, O diri ọgaranya ike ibà n’ala-eze elu-igwe” (Matiu 19:23). Mgbe a jụrụ Ya onye apukwara ịzoputa, Jisọs sịri, “N’ebé madu nọ nka bu ihe anāpugh ime, ma apuru ime ihe nile n’ebé Chineke nọ” (Matiu 19:26).

Nime nzukọ Kraist asaa ahụ, ha dị náání abụ nke Kraist na-achoputaghị ihe ịta ụta nime ha: Smuana na Filadelfia. Nzukọ Kraist dị na Smuana bụ nzukọ dị ala, dakwara ogbenye dika osi metu ta akụ nke ụwa a. Kraist sịri, “Ma ị bu ọgaranya” nke pütara akụn’uba nke ime mmuọ. Nzukọ Kraist a hụjuru anya na mmegbu na mkpagbu. Jisọs gbara ha ume mgbe Q ná-asị: “Atula ahuhu nile ị gaje ihu egwu:... Gosị onwe-gi onye kwesiri ntukwası-obi rue onwu, M’gēnye kwa gi okpu-eze ahụ, bu ndu.” Nkwesi ntukwasıobi ruo ọnwụ! O bürü na onye ọ bụla na-ele anya ịnøyere Jisọs n’Eluigwe ọ ghaghị inwe nkvesi ike ahụ ịbü onye kwesiri ntukwasıobi ruo n’ònwụ. O dighị úrù dị na ikwesi ntukwasıobi nwa oge ma emesịa emejọ Onyenweanyị. Na Mak 13:13 anyị gurụ, “Onye were ntachi-obi nogide rue ọgwugwu ihe nile, onye ahụ ka agazoputa.”

Edebere N'Onwunwa

Nzukọ Kraist dị na Filadelfia bụ nzukọ kwenyere ma debe kwa “okwu” ahụ. Enyere ya nkwa dị ebube na Onyenweanyị ga-edede ndị ya “n’oge hour nke Ọnwunwa ahụ, bu oge hour nke gāje ịbiakwasị elu-uwa dum madu bi,” Emere ka anyị mata na aga anwa mmadu niile. O bughị mmehie inwe Ọnwunwa. Mmehie na-abịa mgbe mmadu nyefere onwela na Ọnwunwa. Jisọs n’Onwela ka anwaworo ma O nyefeghi Onwela n’aka setan. Jisọs gụpụtara Baịbụl dika ngwa agha imegide Ọnwunwa onyeiro ahụ. Nye Onye Kraist ọ bụla Onyenweanyị ekwewo nkwa enyemaka n’oge Ọnwunwa. “O digh Ọnwunwa ọ bụla nwaworo unu ma-ọ bugh nke madu nānagide: ma Chineke kwesịrị ntukwasị-obi Onye nāgagh-ekwe ka anwa unu kari nke unu puru inagide, kama n’oge Ọnwunwa ahu O gēme kwa uzọ ngbapu, ka unu we nwe ike inagide ya” (1 Ndị Kɔrint 10:13).

Oghere

Nye nzukọ Kraist nke Filadelfia Onyenweanyị asịwo, “Enyewom gi Ọnu-uzo nke emegheworo n’iru gi nke onye ọ bụla nāpugh imechi ya”. Nke pụtara na enwere ogere ndị ahụ ga-eji lürü Onyenweanyị ọ bụ ma ritakwara Ya mkpuruobi n’úrù. Anyị onwe anyị, taa, nwekwara ogere gburugburu anyị, Onyenweanyị na-elekwasị kwa anyịanya iḥụ ha ma were kwa ha lụq ọ bụ. Na Jọn 4:35, anyị gurụ, “Welienu anya-unu elu, kiri ubi, na ha chara acha ugbu a ka ewere ihe di nime ha”.

Ndị Na-emeri Emeri

Enyere nzukọ Kraist ahụ n’otù n’otù nkwa. Nkwa ahụ dịri ndị ahụ na-emeri emeri. Inwe mmeri bụ imeri mmehie, igabiga Ọnwunwa. Mgbe onye nke Kraist kwesịrị inwe mmeri, mgbe ọ nyefere onwe ya n’Ọnwunwa setan, ọ bughị kwa nwa Chineke ọzọ. Onye ọ bụla n’otù n’otù pụrụ ịnata nkwa ebube ndịa n’ihi na Onyenweanyị ga-nyere ya aka ịbụ onye mmeri. Jisọs siri, “Nwenu obi-ike: Mu onwem emeriwo uwa” (Jọn 16:33).

Ozi ahụ n’otù n’otù ka ejii ịdọ aka-ná-ntị mechie, ka anyị nṛụ okwu niile a na-agwa Nzukọ Kraist. O bụru na anyị chọrọ ịnụ na ime Okwu Onyenweanyị, ka anyị tīnye ozi ndịa niile na ndụ anyị.

AJUJU DỊ ICHE ICHE

1. Ònye ka Jọn hụru na-ejegharị n’etiti ihe ịdọba oriṇa?
2. Gịnị ka ihe ịdọba oriṇa ahụ ná-anochi?
3. Gịnị mere apughị ịzopụta mmadu site n’iļụ ọ bụ oma?
4. Gịnị ka ọ pụtara bụ mmadu ịrapụ “ihu-n’anya mbu ahụ”
5. Òlee otù mmadu si échègharị?
6. Gịnị mere mmadu ga-eji chègharịa?
7. Òlee otù mmadu pürü isi “kpado akụ n’eluiwwe”?
8. Gịnị ka “imeri” pụtara?
9. Kpọ ọtụtụ ihe ekwere ndị ahụ ná-emeri emeri ná mkwà?
10. Gịnị mere anyị ga-eji muo ozi ndị eziri nzukọ Kraist asaa ahụ?